

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/477/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210477
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314210477.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľa: AB 1 B. V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077XX, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 560 07 043, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., Piaristická 707/25, Trenčín, proti odporcovi P. M., nar. X.X.XXXX., bytom A. O. XXX, Q. nad O., o zaplatenie 917,59 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 9C/143/2014-31 zo dňa 14. apríla 2015, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním, ktorým súd návrh vo zvyšnej časti zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania potvrdzuje.

Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponecháva nedotknutý.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 496,68 eur, vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 41,43 eur a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 496,68 eur od 20.01.2014 do zaplatenia, a to všetko v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Okresný súd svoj rozsudok odôvodnil poukazom na zák. č. 129/2010 Z.z. , § 52 - 54, § 40, § 121, § 517, § 544 Občianskeho zákonníka a vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom :

Medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vznikol právny vzťah z titulu uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 4202031962 zo dňa 10.2.2012. Právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní uvedenej úverovej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Poskytovanie úverov má navrhovateľ v predmete svojej činnosti. Je to skutočnosť všeobecne známa a vyplýva i z verejne dostupných údajov v obchodnom registri. Spĺňa tak predpoklady dodávateľa v zmysle vyššie citovaného § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Odporca v právnom vzťahu s navrhovateľom vystupovala ako fyzická osoba - občan, nepodnikateľ, ktorý nekonal v rámci predmetu svojho zamestnania, povolania alebo podnikania. Dôkaz o opaku súdu ku dňu jeho rozhodovania predložený nebol. Preto súd vo vzťahu k odporcovi bol toho názoru, že odporca spĺňa predpoklady spotrebiteľa v zmysle vyššie citovaného § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Súd preto právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom

vyhodnotil ako spotrebiteľský vzťah podliehajúci právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z. z. a v Občianskom zákonníku a z uvedených dôvodov i podrobil úverovú zmluvu číslo 4202031962 zo dňa 10.2.2012 preskúmaniu v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Podstatnou obsahovou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je v zmysle vyššie citovaného § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Význam týchto údajov, ktoré sa majú nachádzať v zmluve spočíva v tom, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy vedel, v akých termínoch, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti splácať istinu, úroky a iné poplatky vyplývajúce zo zmluvy. Nedodržanie týchto obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere zákon č. 129/2010 Z. z. v § 11 ods. 1 písm. b/ sankcionuje výslovne stanovenou zákonnou domnienkou, podľa ktorej sa poskytnutý úver v takýchto prípadoch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V súdenom prípade z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zmluva o úvere číslo 4202031962 zo dňa 10.2.2012 uzatvorená medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom obsahuje údaj o celkovej výške úveru 979,-- €, údaj o mesačnej splátke vo výške 31,88 €, počte splátok 48, údaj o ročnej úrokovej sadzbe 19,50 %, údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov 21,5 %, údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miere nákladov 45,66 %. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. Údaj o vyčíslení výšky jednotlivých splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmluve absentuje. Právny predchodca navrhovateľa do úverovej zmluvy uviedol celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky. Iba z § 1 Hlavy 5 Úverových zmluvných podmienok vyplýva, že klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a prípadne úhrada za poistenie, ak z údajov v úverovej zmluve nevyplýva inak. Z takto dohodnutých podmienok zmluvy nie je zrejmé, aká časť splátky je určená na splátku istiny, aká časť na splátku úroku a prípadne aká časť pripadá na splátku ďalších poplatkov a tieto údaje neobsahujú ani Úverové zmluvné podmienky pripojené k úverovej zmluve. Pritom primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorými je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana) zodpovedá iba taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, ktorý má byť v konečnom dôsledku zaplatený, teda tak k istine, ako i k úrokom a prípadným iným poplatkom. Naplneniu tohto účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky), čo je práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na tieto chýbajúce náležitosti zmluvy súd preto úverovú zmluvu číslo 4202031962 zo dňa 10.2.2012 považoval za platnú, avšak poskytnutý úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov.

V konaní bolo ďalej preukázané, že finančné plnenie - pôžička, ktorá bola právnym predchodcom navrhovateľa poskytnutá odporcovi, bola vo výške 979,-- €. Odporca v súvislosti s touto pôžičkou navrhovateľovi uhradil sumu vo výške 482,32 €. Súd, keďže úver poskytnutý právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov, odporcu zaviazal k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 496,68 € zodpovedajúcu výške rozdielu medzi poskytnutým finančným plnením - pôžičkou a odporcom vykonanými úhradami. Súčasne, keďže odporca sa s úhradou uvedenej sumy 496,68 € dostal do omeškania, uvedenú sumu navrhovateľovi neuhradil ani v dodatočnej lehote poskytnutej mu na plnenie, súd odporcu zaviazal i k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 41,43 € vyčíslený zo sumy 482,32 € za obdobie od 15.2.2013 do 19.2.2014 pri úrokovej sadzbe 8,25 % ročne a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 496,68 € od 20.1.2014 do zaplatenia. Navrhovateľ si ďalej voči odporcovi uplatnil nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 74,59 €. Keďže súd úver poskytnutý právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov, súd nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 74,59 € ako nedôvodný zamietol.

Navrhovateľ si v konaní voči odporcovi uplatnil i nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17,-- €. Zmluvná pokuta, ktorú si navrhovateľ uplatňuje, nebola dojednaná priamo v písomnom vyhotovení úverovej zmluvy číslo 4202031962, ale je obsiahnutá v úverových podmienkach, ktoré boli vyhlásené za súčasť úverovej zmluvy číslo 4202031962. Dojednanie zmluvnej pokuty je upravené v hlave 18 Úverových podmienok, v zmysle ktorej v prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo

výške 17,-- €. Táto pokuta bude spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy. Súd uvedené dojednanie zmluvnej pokuty v Úverových podmienkach vyhodnotil ako neprijateľné a v neprospech pre spotrebiteľa, a tým v zmysle vyššie citovaného § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka ako neplatné. Podľa názoru súdu dojednanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale iba priamo spotrebiteľskej zmluvy samotnej, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR I.ÚS 3512/11). Dojednanie zmluvnej pokuty vo všeobecných podmienkach môže vzbudzovať dojem, že ide o nepodstatné dojednanie, čo je neprípustné. Úverové podmienky majú byť len všeobecnými obchodnými podmienkami, kde sú obsiahnuté dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru a nie časťou, kde majú byť obsiahnuté podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, akou podstatnou náležitosťou nepochybne dojednanie zmluvnej pokuty je. Z uvedených dôvodov súd preto návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

Navrhovateľ si tiež v konaní voči odporcovi uplatnil i nárok na poplatok za upomienku I vo výške 5,-- €, za upomienku II vo výške 24,-- € a za upomienku III vo výške 12,-- €. Poplatok za upomienku je upravený v hlave 18 Úverových zmluvných podmienok. V zmysle tohto ustanovenia v prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky revolvingového úveru je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,-- € v prípade prvej upomienky a 12,-- € v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok, bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac. Upomienku je spoločnosť oprávnená zaslať tiež prostredníctvom telefonického spojenia GSM technológie, sms správ a mailu. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované. Uvedené ustanovenie upravujúce poplatok za upomienku súd vyhodnotil ako ustanovenie dojednané v neprospech spotrebiteľa, nakoľko, ako bol poplatok za upomienku v Úverových zmluvných podmienkach koncipovaný, tak umožňuje (objektívne) získať na strane navrhovateľa ako dodávateľa vyššiu čiastku (navýšenie dlhu o neexistujúce náklady), ako sú skutočné náklady, čo následne spôsobuje rozpor týchto poplatkov s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše navrhovateľ súdu ani žiadnym spôsobom nepreukázal, že skutočne upomienky odporcovi zaslal. Z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa i v tejto časti ako nedôvodný zamietol. Taktiež nie je dôvodný ani nárok navrhovateľa na zaplatenie poistenia Bill protection vo výške 13,72 €, nakoľko v konaní nebolo navrhovateľom žiadnym spôsobom preukázané platné uzatvorenie poistnej zmluvy. Poistenie, ako bolo medzi navrhovateľom a odporcom dojednané podľa názoru súdu nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Odporca ako klient označením produktu „Balíček Premium“ mal súhlasiť s tým, aby bol poistníkom poistený pre prípad dlhodobej pracovnej neschopnosti, straty pravidelného zdroja príjmu a ďalej pre prípad invalidity alebo smrti následkom úrazu, pričom dojednané poistné predstavovalo mesačne sumu 2,12 € mesačne (7,14 % z pravidelnej mesačnej splátky úveru bez poistenia). Navrhovateľ ku dňu rozhodovania súdu žiadnym spôsobom nepreukázal, či skutočne k dojednaniu poistenia došlo, nepredložil žiadny doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Okrem toho uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak, ako bolo uvedené v bode 63 predmetnej zmluvy číslo 4202031962, bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy navrhovateľom, a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že odporca sa pre poistenie nerozhodol po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Súd pri tomto dojednaní mal preto za to, že ide o dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto v tejto časti z uvedených dôvodov nárok navrhovateľa považoval za nedôvodný a ako taký nárok navrhovateľa v tejto časti zamietol.

Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal, nakoľko tak navrhovateľ, ako i odporca mali v konaní úspech iba čiastočný.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým súd návrh vo zvyšnej časti zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, eventuálne zmeniť predmetný rozsudok tak, že predmetnej žalobe v celom rozsahu vyhovie. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že sa nestotožňuje so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení rozhodnutia a pokladá ich okrem iného za nesprávne právne posúdenie veci. Tvrdil, že aj bez návrhu

účastníka konania musí sa súd vyrovnávať so všetkými relevantnými právnymi normami aplikovateľnými na konkrétny prípad a v tomto konkrétnom prípade súd prvého stupňa pochybil pri zohľadňovaní právnych noriem relevantných pre prípad, a to konkrétne ustanovenie : Smernica Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES zmluva o spotrebiteľskom úvere. Trval na tom, že uviedol do predmetnej zmluvy výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa v súlade so znením Smernice 2008/48/ES. Zastával názor, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odvodzuje od formalistického znenia strohých zákonných noriem bez eurokonformného výkladu práva. Poukázal na stanovisko sudcu Ústavného súdu SR Milana Lalíka vo veci I. ÚS 547/2012. Uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola riešená v predmetnom konaní má písomnú formu, písomná forma nebola spochybnená ako jedna z nevyhnutných podmienok zákonnej sankcie bezodplatnosti a z toho dôvodu súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, keď poukázal na § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa je nepresvedčivé, neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 143,62 eur s DPH.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponechal nedotknutý.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania navrhovateľ, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácii navrhovateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia správne konštatoval, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je spotrebiteľským vzťahom podliehajúcim právnej úprave obsiahnutej v Občianskom zákonníku v zák. č. 129/2010 Z.z. a z toho dôvodu správne podrobil úverovú zmluvu preskúmaniu v zmysle citovaných zákonných ustanovení, pričom správne konštatoval, že podstatnou obsahovou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účet jeho splatenia. Nedodržanie týchto obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sankcionuje zákon výslovne stanovenou zákonnou domnienkou, podľa ktorej sa poskytnutý úver v daných prípadoch považuje za bezúročný a bez poplatkov. Údaj o vyčíslení výšky počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v predmetnej zmluve absentuje. Vzhľadom na chýbajúce náležitosti zmluvy, prvostupňový súd správne úverovú zmluvu považoval za platnú, pričom úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. s tým, že odporca ako úspešný účastník v odvolacom konaní si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.